

TÝDENNÍ POŠTA

50. pošta ZS ČR
18. 12. 2020
Zemědělský svaz ČR

SZIF INFORMUJE

VP AGRO HYBRID RGT ATTRAXXION

KOMODITY, CENY

Hybernská 38, Praha 1, 110 00 IČO : 26550521
tel: (+ 420) 226 211 000
<http://www.zscr.cz>, e-mail: info@zscr.cz

**Zemědělský svaz
České republiky**

ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDY

Zhodnocení roku 2020

Vážení přátelé,
čtete **poslední poštu letošního roku**. Roku, který byl velmi těžký. Přinesl nám řadu nových starostí, problémů a výzev, ke kterým jsme se museli postavit čelem a které jsme museli zvládnout. Dovolte mi tedy malé ohlédnutí.

Na jaře přišla pandemie koronaviru, která měla, stále má a bohužel ještě bude mít dopad na činnosti ve všech odvětvích zemědělského sektoru. Zavřely se hranice států, byly a jsou zavřené některé firmy, služby, restaurace – ovšem my jsme naše zemědělské podniky zavřít nemohli. Museli jsme narychlo ustanovit nová pravidla, jak fungovat i v omezeném provozu tak, aby se zvířata ve stájích nová situace vůbec nedotkla, ale zvládnout i všechny práce na poli.

Na začátku roku jsme se báli, že nás čeká další suchý rok, když sucho trvalo v podstatě 5 let. Příroda ho ale nakonec letos „vyvážila“ druhým extrémem – ve druhé polovině roku jsme se potýkali naopak s abnormálními srážkami, které byly až dvojnásobné vůči jejich běžnému úhrnu. A tak byl problém sklídit a znovu zasít. Úroda u většiny hlavních komodit nebyla špatná, ale byly komodity, které to štěstí neměly.

Ceny, za které zemědělci realizovali svoji produkci, se meziročně během ledna až listopadu 2020 snížily o 3,4 % a v některých komoditách je situace opravdu špatná. Obávám se, že v příštím roce dojde např. k poklesu stavů prasat či plochy pěstované cukrovky. Jiná situace je ale v následujících částech potravinové výrobní vertikály. Ceny potravinářů vzrostly o 2,4 % a u spotřebitelské ceny potravin o 5,0 %. Zemědělci tak nesou na svých bedrech největší břemeno této situace. MZe, která tyto studie také požaduje.

Dalším negativním projevem koronavirové krize byl nedostatek pracovníků v zemědělství. S velkými obtížemi jste ale situaci zvládli, stejně tak jako výpadky zaměstnanců způsobených kovidem. Jsem rád, že Vám jako svaz můžeme v této situaci pomáhat, jakkoliv neumíme vždy problém zcela vyřešit. Významná část zemědělců také v letošním roce (stejně jako loni) čelila kalamitě hrabošů. Ta ukázala neschopnost státu řešit takovéto problémy rychle a efektivně, jakkoliv možné nástroje zná.

Letošní rok nám ale ukázal také jinou stránku státu. Tj. neschopnost významné části politiků nepodléhat populistickým argumentům. Myslím tím zrušení klecových chovů nosnic. To je pro nás velkou výstrahou do budoucna, protože hrozí, že za chvíli o nás bude rozhodovat několik hodně křičících jedinců, kteří dokážou vytvořit dojem širokých mas, bez ohledu na fakta a argumenty. Tuto bitvu jsme prohráli, ale válka pokračuje, když použijí vojenský žargon.

Na druhou stranu nás v loňském roce potkaly i pozitivní věci. Např. to, že vláda nejen udržela, ale i navýšila rozpočet pro zemědělství. A dnes byl také schválen státní rozpočet, který je pro zemědělce i nadále příznivý. Navíc ministr zemědělství slibuje, že pro příští rok spustí další kolo podpory investic z Programu rozvoje venkova. Také jednání o Společné zemědělské politice se pohnula, jakkoliv tam stále hrozí, že její nastavení bude mít na nás negativní dopad. **Já Vám mohu slíbit, že děláme a budeme dělat maximum, aby tomu tak nebylo.**

Moc Vám děkuji za Vaši přízeň. Doufám, že Vám naše práce pomohla aspoň trochu překonat překážky v tomto roce. Budeme se snažit, abychom Vám i v tom roce příštím ulehčili Vaši práci a abychom ho společně zvládli. **Přejeme Vám krásné prožití svátků vánočních a šťastný nový rok 2020.**

COVID-19

Ode dneška, 18. prosince, jsou účinná nová krizová opatření. Před svou účinností byla ještě novelizována. Došlo k úpravě výjimky ze zákazu volného pohybu, která dovolila obstarávat pouze základní potřeby (jídlo, léky, drogerie, ...). Nyní zní jednoduše „cesty za účelem nákupu zboží a služeb“. V příštích dnech by mělo dojít k prodloužení nouzového stavu a s ním i k prodloužení účinnosti krizových nařízení, které by nyní končily 23. prosince. Pokud nedojde k dramatické změně situace, očekáváme, že budou stávající opatření proloužena. Jejich znění naleznete [zde](#). Upozorňujeme také na novelu zákona 191/2020 Sb. o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie, která je na podpisu u prezidenta. Tato novela prolužuje možnost orgánů právnických osob rozhodovat mimo zasedání v písemné formě nebo s využitím technických prostředků i tehdy, pokud to nemají ve stanovách, až do 30. června 2021 bez ohledu na mimořádná opatření. Více k valným hromadám a členských schůzím do konce roku a v roce 2021 se dozvíte v tomto právním dotazu [zde](#).

AKTUÁLNĚ

Informace pro žadatele: Ohlášení vyšší moci – dodržení zákazu použití dusíkatých hnojivých látek v období zákazu hnojení

V poslední poště jsme Vás informovali o sdělení uvedeném na portálu „nitrat.cz“, které se týkalo možnosti využití vyšší moci pro aplikaci statkových hnojiv v rozporu s nitrátovou směrnicí. Tento týden však MZe korigovalo výklad – zejména co se týká dopadů do dotací v rámci cross compliance. Jedná se zejména o odlišný přístup pro aplikace v roce 2020 a pro rok 2021. MZe deklaruje, že:

1. Ohlášení vyšší moci, která již byla z výše uvedených důvodů podána ve vazbě na přijatou žádost pro rok 2020, budou posuzována pouze ve vztahu k případnému nálezu příslušného porušení **zjištěného v rámci kontrol, provedených v období od prvního dne zákazu hnojení do konce roku 2020**;
2. V případě kontrol, které proběhnou v budoucnu, tedy od začátku roku 2021 a budou mít dopad až na žádosti podávané v květnu 2021, **bude další postup odlišný**. Systém podmíněnosti neumožňuje vyhodnotit ohlášení vyšší moci bez toho, že by byla podána Jednotná žádost. Situace proto bude vyhodnocována přímo Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským **v průběhu kontrol a posouzena individuálně, na základě konkrétní situace žadatele a předložených důkazních materiálů (evidence skladovaného množství hnojiv, fotodokumentace apod.)**. Celou zprávu MZe k této záležitosti naleznete [zde](#).

PGRLF – Lesní hospodář, Zpracovatel a Zpracovatel dřeva pokračují i po novém roce

Od 1. ledna 2021 mohou žadatelé dále získávat podpory v programech Lesní hospodář, Zpracovatel nebo Zpracovatel dřeva. Nově budou klienti žádající o podporu dokládat méně dokumentů, než tomu bylo doposud.

„Společně s prodloužením možnosti podávat žádosti do těchto programů podpor došlo také ke snížení administrativní zátěže klientů, například v případě doložení tzv. bezdlužnosti budou žadatelé nově přikládat primárně čestná prohlášení. Celý proces žádosti by se tak měl pro klienty usnadnit,“ řekl předseda představenstva PGRLF, Vladimír Eck. Jedná se podporu ve formě subvence části úroků z komerčních úvěrů a maximální sazba podpory může být až 5 %.

Zpřesnění Zásad – dotační programy 3.i., 9.H., 19.C.

MZe zveřejnilo informaci o úpravě podmínek výše uvedených národních dotačních titulů – *podpora ozdravování polních a speciálních plodin, Podpora účasti na mezinárodních veletrzích a výstavách v zahraničí a dále Podpora na účast producentů a zpracovatelů zemědělských produktů v režimech jakosti Q CZ*. Celé znění úprav naleznete [zde](#).

Dostane se na další žadatele z 10. kola PRV – Cílem je podpořit citlivé komodity

V10. kole PRV bylo v operacích Investice do zemědělských a potravinářských podniků celkem zaregistrováno 2 440 žádostí s požadavkem na dotaci téměř 10 miliard korun. Alokováno bylo přes 3,5 miliardy korun. Ze zaregistrovaných projektů SZIF doporučil zhruba polovinu projektů.

MZe tento týden vydalo zprávu, v níž deklaruje úmysl ze zásobníku projektů doporučit další žádosti s požadavkem na dotaci v celkové výši jedné miliardy korun. Šanci tak dostanou další žadatelé, kteří byli pod čarou. Celou zprávu MZe naleznete [zde](#).

Schválené žádosti PRV – aktualizace (15. 2.)

10. kolo – operace 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů – [zde](#)

10. kolo – operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků – [zde](#)

9. kolo – operace 1.1.1 Vzdělávací akce – [zde](#)

9. kolo – operace 1.2.1 Informační akce – konečné výsledky – [zde](#)

8. kolo – operace 8.6.1 Technika a technologie pro lesní hospodářství – konečné výsledky – [zde](#)

8. kolo – operace 8.4.1 Obnova lesních porostů po kalamitách – konečné výsledky – [zde](#)

8. kolo – operace 6.4.2 Podpora agroturistiky záměr a) – konečné výsledky – [zde](#)

8. kolo – operace 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů – konečné výsledky – [zde](#)

8. kolo – operace 16.3.1 Sdílení zařízení a zdrojů, záměr a) – [zde](#)

Operace 19.2.1 – Podpora místního rozvoje, které byly zaregistrovány v roce 2020 – konečné schvalování – [zde](#) (MZe 11. 12. rovněž schválilo změnu pravidel pro LEADER – více [zde](#))

SZIF vydává rozhodnutí na opatření NATURA 2000 na z.p.a PPO

Tento týden SZIF začíná vydávat rozhodnutí ke kompenzační platbě v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě a k Platbě pro přechodně podporované oblasti s přírodními omezeními (PPO). Celkem o NATURA 2000 požádalo 743 žadatelů, pro které je připraveno více než 27 milionů korun. Na PPO letos to bylo 301 žádostí, pro které je připraveno přibližně 3,8 milionů korun.

Zahraniční okénko

- **Japonské supermarkety** plánují rozšířit sortiment potravin na úkor spotřebního zboží – Přibližně polovina všech supermarketů v Japonsku plánuje zvýšit sortiment zpracovaných potravin, polotovarů, hotových jídel, dále pak čerstvého ovoce, zeleniny a masa. Více [zde](#).
- **V ruském regionu Baškortostánu** plánují projekt výsadby jabloňových sadů na ploše tisíc hektarů – V Baškortostánu startuje projekt rozvoje ovocnářství. Do roku 2034 by zde mělo být založeno tisíc hektarů jabloňových sadů intenzivního typu, skladovací prostory a logistické centrum. Více [zde](#).
- **Joe Biden nominuje** Toma Vilsacka na pozici ministra zemědělství – T. Vilsack působil v letech 1999 až 2007 dvě volební období jako guvernér státu Iowa a v letech 2009 až 2017 zastával v Obamově administrativě funkci ministra zemědělství. V současné době vykonává Vilsack funkci ředitele Rady pro export mléčných výrobků. Více [zde](#).
- **Propad cen masa v Srbsku** – Jak uvedl portál e-Kapija v Srbsku během posledního měsíce

spadly ceny masa, a to jak vepřového, tak i hovězího pod výrobní náklady. Více [zde](#).

- **Nestlé v Číně** představilo nové rostlinné alternativy k masným produktům – Čínští spotřebitelé ve stále větší míře věnují pozornost rostlinným alternativám masa. Vedou je k tomu jednak stoupající ceny, ale v souvislosti s COVID-19 také rostoucí zájem o vlastní zdraví a z důvodu vyššího procenta obézních obyvatel zejména ve velkých městech i zájem o nízkokalorické potraviny. Více [zde](#).
- **Otevřený trh s půdou na Ukrajině** – Po otevření trhu s půdou by cena hektaru zemědělské půdy mohla dosáhnout 50–60 tisíc UAH. Více [zde](#).

Upozornění na termín absolvování testu pro potvrzení Oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů

Pouze do 15. 1. 2020 (včetně) mají dodavatelé rostlinných komodit možnost absolvování distančního testu, na jehož základě bude potvrzené jejich oprávnění k vydávání rostlinolékařských (RL) pasů. V případě, že test nebude do uvedeného termínu úspěšně absolvován, stávající oprávnění vydávat RL pasy již nebude platné. Pro přístup ke složení testu je potřeba vyplnit formulář „[Žádost o složení distančního testu](#)“. Jeho podání je možné prostřednictvím datové schránky (přednostně) nebo zasláním poštou na adresu jednotného podacího místa uvedeného v žádosti.

Blíží se termín podání prohlášení pro vinohradnictví a vinařství

Prohlášení o sklizni a prohlášení o produkci lze podat prostřednictvím Portálu farmáře do 15. 1. 2021. Povinnost podat prohlášení o sklizni se vztahuje na pěstitele, který obhospodařuje vinice s plochou více než 1000 m², nebo jakékoli množství moštových hroznů prodává, a dále na obchodníka s moštovými hrozny. V případě, že pěstitel z celé své sklizně vyrábí víno v množství 1000 litrů a více za vinařský rok nebo vyrobené víno prodává, má povinnost podat prohlášení o produkci, kterým nahrazuje prohlášení o sklizni. Pokud pěstitel hrozny prodává a současně vyrábí víno, podává prohlášení o sklizni i prohlášení o produkci.

Nejnovější výstupy vědy a výzkumu přehledně

Odborníci pro Vás prostudovali nejnovější publikace a výstupy českého a zahraničního výzkumu v oblasti zemědělství. Z nich zpracovali krátké a přehledné abstrakty, které Vás seznámí s tím nejdůležitějším z daného článku nebo publikace. V případě zájmu zde naleznete odkaz na celý původní text a kontakt na autora abstraktu.

[Přídavek meloxicamu při léčbě klinických mastitid zvyšuje následnou reprodukční výkonnost dojnic.](#)

[Reprodukční a genomové technologie pro optimalizaci chovných strategií genetického pokroku u mléčného skotu.](#)

[Povodně, sucho, eroze, jakost povrchové a podzemní vody, hladiny podzemních vod a společný ukazatel – malá retence vody v krajině.](#)

V příloze naleznete aktuálně zveřejněnou legislativu.

SVAZOVÉ ZÁLEŽITOSTI

Společnost MANETECH Vám přeje krásné prožití vánočních svátků a šťastný nový rok 2021

Respirátory FFP2 bez výdechového ventilu

Nabízíme **respirátory typu FFP2** bez výdechového ventilu (viz foto v příloze), jsou baleny v krabičce po 20 ks. Krajské hygienické stanice akceptují jejich použití v případě nákazy v podniku. **Naše cena 90 Kč + DPH za ks.** Zasíláme poštou. V případě zájmu kontaktujte paní **Ing. Šimovou** na simova@zscr.cz nebo na tel. **725 345 290**.

Hybrid RGT ATTRAXXION od VP Agro

V návaznosti na uzavřenou smlouvu o spolupráci se společností **VP AGRO**, si Vás dovoluujeme informovat o hybridu **RGT ATTRAXXION (FAO 270 S/Z)**. Jedná se o univerzální hybrid s velmi vysokým výnosovým potenciálem. Má velmi dobrou toleranci na přisušky. Svou výkonnost ukázal na mnoha lokalitách v České republice i v okolních státech. S hybridem RGT Attraxxion je počítáno jako s nástupcem rozšířeného a oblíbeného hybridu RGT Sixxtus. **Více informací o tomto výkonném hybridu naleznete v příloze nebo u agronomického servisu společnosti.**

VPAGRO

Pomozte bourat mýty o zemědělství – [transparentní účet](#) Zemědělského svazu ČR

Aktuální zůstatek na účtu: 2 223 090,83 Kč

Číslo transparentního účtu: 8734842/0800

<https://www.zscr.cz/TransparentniUcet>

KOMODITY, CENY

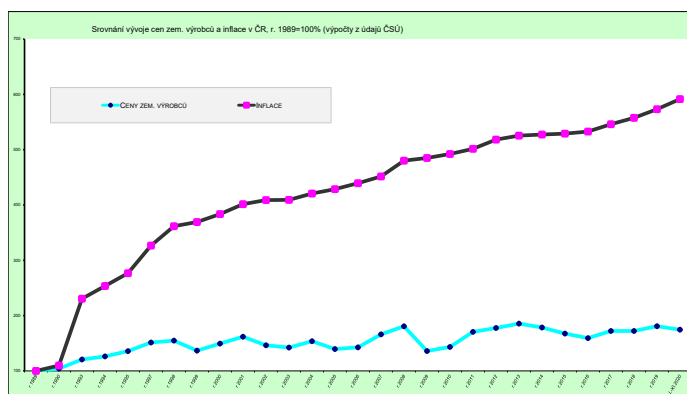
V příloze této pošty naleznete všechny grafy a dokumenty, které se týkají této problematiky.

Ceny zemědělců v ČR

Dynamika cen v jednotlivých člancích agrobiznysu se nekopíruje. Zpravidla dochází k situaci, že i když se ceny zemědělců snižují - ceny potravinářů, ceny výrobců vstupů do zemědělství a zvláště pak spotřebitelské ceny potravin rostou. Téměř všechny letošní ceny (leden až listopad) placené zemědělským výrobcům jsou nižší než vloni (tím se značně zvýšilo zaostávání proti jiným zemím EU a to zvláště u cen obilí, které jsou letos nižší o 20%). Celá řada cen nesnese srovnání ani s cenami z let předchozích: Průměrná letošní cena potravinářské pšenice dle ČSÚ ve výši 4 154 Kč/t byla podobná jako v roce 1996, kdy cena činila téměř 4 000 Kč/t a byla nižší než (mimo jiné) v r. 2007, kdy to bylo 4 578 Kč/t. Letošní cena pšenice krmné ve výši 3 988 Kč byla nižší než např. v r. 2008, kdy se vyplácelo 4 498 Kč i v r. 2012, kdy to bylo 4 620 Kč/t. Letošní cena jatečných prasat 32,16 Kč/kg živé hmotnosti je nižší než před čtvrtstoletím; v r. 1995 byla 34,41 Kč, v r. 1996 to bylo 35,50 a v r. 2001 dokonce 44 Kč/kg živé hmotnosti. Také letošní cena jatečných kuřat 22,77 Kč/kg živé hmotnosti je nižší než zhruba před čtvrtstoletím; v r. 1997 byla 26,93 a v r. 1998 to bylo 27,58 Kč/kg živé hmotnosti. Pád ceny mléka se v říjnu i listopadu (dle ČSÚ) zastavil a cena za letošních jedenáct měsíců byla 8,54 Kč/l, což je podobná cena jako před cca 15-ti lety v r. 2005, kdy se v průměru toho roku vyplácelo 8,21 Kč/l. A je to nižší cena než např. v r. 2008, která dle ČSÚ činila 8,76 Kč/l mléka. K vyrovnání našich cen s mírou evropského standardu dosud nedošlo - z dlouhodobého a střednědobého hlediska jsme srovnatelní pouze u řepky. A právě řepka je jedna z mála komodit, u kterých meziročně došlo k navýšení ceny: Zatímco průměr roku 2019 byl 9 431 Kč/t, od ledna do listopadu 2020 to bylo 9 859 Kč/t (nárůst o 4,5%). Nejvíce letošní nižší ceny vadí u mléka a u obilí, protože to jsou z hlediska tržeb dvě hlavní komodity zemědělských podniků v ČR.

Cenová dynamika v agrobiznysu

Dynamika v jednotlivých cenových okruzích bývá rozporuplná a průběh letošního roku není výjimkou: Meziročně se ceny zemědělců během ledna až listopadu 2020 snížily o 3,4%, zatímco jinde byl nárůst: u cen potravinářů o 2,4% a u spotřebitelských cen potravin o 5,0%. Inflation meziročně vzrostla o 3,2%. V ČR zpravidla patří k těm nejvyšším v rámci EU. Zmírňování silných proinflačních tlaků se u nás prozatím nedaří. Z dlouhodobého hlediska se v ČR v agrobiznysu nejpomaleji zvyšují ceny placené zemědělcům za živočišné výrobky - např. oproti roku 2004 to byl vzrůst pouze o cca 7%, zatímco inflace vzrostla cca o 40% a spotřebitelské ceny potravin cca o 50%. Nejrychleji rostou (z dlouhodobého i krátkodobého hlediska) právě spotřebitelské ceny potravin. Bezesporně na to má vliv i dlouhodobá dominance obchodních řetězců - nejsilnějšího článku agrobiznysu.

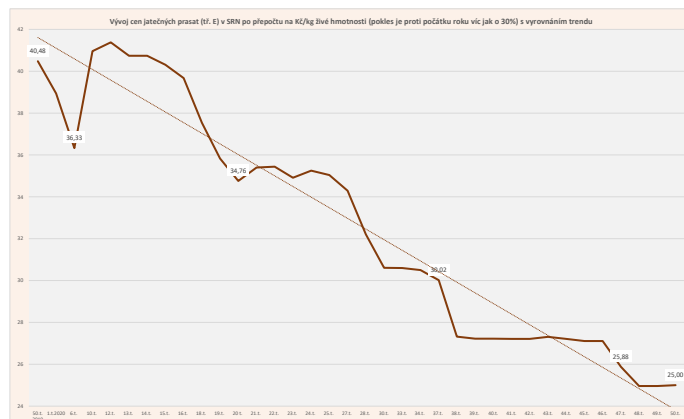

ka) právě spotřebitelské ceny potravin. Bezesporně na to má vliv i dlouhodobá dominance obchodních řetězců - nejsilnějšího článku agrobiznysu.

Ceny zemědělců v SRN

Daleko více než odvětví výroby mléka se letos v SRN rozkolísalo odvětví chovu prasat: V 50. týdnu v SRN ceny selat po přepočtu činily 24 105 Kč/t. Např. v Nizozemí to bylo 21 730 Kč/t. V Belgii ceny se-

Iat v 50. týdnu byly 10 370 Kč/t a ceny jatečných prasat tam zůstávají pod 15 Kč/kg živé hmotnosti. V Nizozemí byly v minulém týdnu prasata za 24,84 Kč, v Dánsku za 26,50 Kč/kg živé hmotnosti a v SRN to po přepočtu bylo 25,00 Kč. Situace se tedy v polovině prosince výrazně nezlepšila a jak z čísel vyplývá, ani výrazně nezhoršila. Agrarheute znovu konstatovalo, že propad cen jatečných prasat za letošní rok je v Německu příliš vysoký. 680 000 kusů prasat je nyní ve zvyšujícím se přebytku a musejí se dále krmit, stejně jako selata v přebytku. Velké problémy jsou v tomto odvětví také v Belgii a v Nizozemí, které jsou s Německem úzce propojeny. Další informace jsou [zde](#).

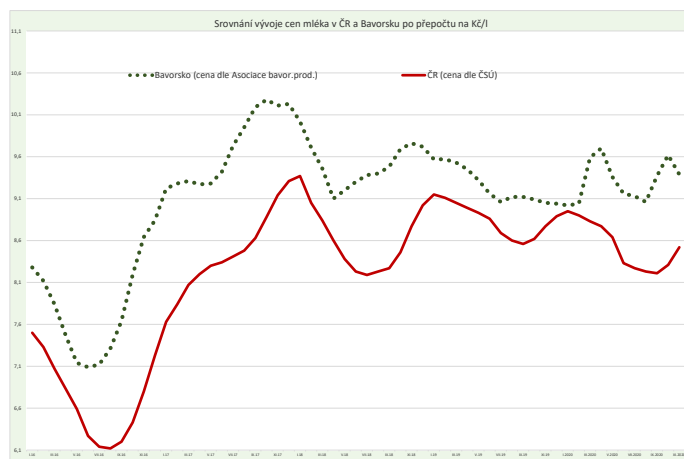

K cenám konvenčně vyráběného mléka a biomléka v Bavorsku

Byly zveřejněny další ceny mléka za listopad 2020: Ani ceny mléka v Bavorsku se dosud nedostaly na úroveň obvyklou před vypuknutím koronavirové pandemie. Jsou o necelé 2% nižší, než jak byly v únoru. Průměrné kurzy dle ČNB ovlivňují výši přepočtu cen na koruny (v listopadu koruna mírně zpevnila).

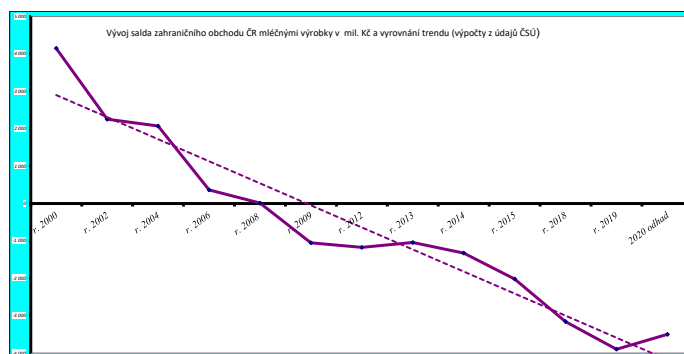
Průměr cen mléka ve vybraných mlékárnách působících na území SRN

Listopadová průměrná cena konvenčně vyrobeného mléka v osmi vybraných mlékárnách v SRN (včetně velkých Friesland Campina, Arla, DMK) se započtením všech příplatků a srážek byla po přepočtu průměrným listopadovým kurzem 9,01 Kč/l (tuk 4,2%, bílkoviny 3,4%). Tato cena se oproti únoru snížila cca o 3%.

Vývoj v agrárním zahraničním obchodu ČR

Agrární saldo ze zahraničního obchodu ČR v r. 2018 přesáhlo minus 41 mld. Kč, v r. 2019 rekordních minus 47 mld. Kč a v r. 2020 to dle svazového odhadu bude velmi zhruba minus 40 mld. Kč. Zatím to nelze přesněji odhadnout, protože rok 2020 je vzhledem ke koronavirové krizi atypický. Jinými slovy: po tři roky za sebou se agrární saldo ČR pohybuje okolo minus 40 mld. Kč (obdobně tomu je i na Slovensku). Hlavní příčina vysokého záporného salda je u nás stále stejná (a to i v období od ledna do října 2020): Více jak 60% záporného agrárního salda ČR tvoří vysoké záporné saldo u masa a dlouhodobě u masa zůstává nejvyšší záporné saldo ze všech agrárních komoditních skupin. Nejvíce dovážíme maso a nejvíce vyvážíme obilí. Další informace k tomu jsou v přílohách.

saldo u masa a dlouhodobě u masa zůstává nejvyšší záporné saldo ze všech agrárních komoditních skupin. Nejvíce dovážíme maso a nejvíce vyvážíme obilí. Další informace k tomu jsou v přílohách.

Zahraniční obchod mlékem a mléčnými výrobky

Nezahuštěné mléko je letos třetí nejúspěšnější exportní agrární komodita ČR. Saldo zahraničního obchodu ČR nezahuštěným mlékem letos bude rekordně vysoké a pravděpodobně přesáhne 8 mld. Kč. Zvýšení kladného salda se ale týká jen mléka, nikoliv mléčných výrobků – u nich je saldo nadále záporné a to v řádu tří miliard korun (letos dojde k velmi mírnému meziročnímu snížení tohoto záporného salda). Nejvíce nezahuštěného mléka vyvážíme do Německa. Umíme vyvážet mléko, nikoliv však práci a přidanou hodnotu v mléčných výrobcích. V letech 2000 až 2004 bylo saldo zahraničního obchodu ČR mléčnými výrobky kladné v řádu 2 až téměř 5 mld. Kč. Je zřejmé, že rychle po vstupu do unie během roku 2005 došlo ke zlomu a kladné saldo se zmenšilo na 0,9 mld. Kč. Zhoršování pokračovalo a v roce 2008 bylo v zahraničním obchodu ČR mléčnými výrobky naposledy dosaženo kladné hodnoty. V r. 2009 byla poprvé překročena minus jedna miliarda, v r. 2015 minus miliardy dvě, v r. 2018 minus miliardy tři a v r. 2019 jsme se přiblížili minus čtyřem miliardám. Z čísel za leden až říjen 2020 to zatím vypadá, že saldo zahraničního obchodu ČR mléčnými výrobky bude letos znovu záporné v rozsahu -3 až -3,5 mld. Kč.

PRÁVNÍ DOTAZY

DOTAZ:

Vážený pane doktore,

Vaše právní odpovědi v právní poradně Zemědělského svazu sledujeme a průběžně akceptujeme na

naši problematiku. Nyní hledáme správnou právní odpověď na výpověď pachtovní smlouvy od JUDr. XXX, který ve výpovědi argumentuje § 2222 a 2341 obč. zákoníku.

V příloze posíláme výpověď i pachtovní smlouvu, kterou máme na pozemek p.č. 314/103 v k.ú. Sulimov uzavřenou s původní vlastnící XXX a moc prosíme o fundované stanovisko.

ODPOVĚĎ:

Dobrý den,

Váš dotaz resp. problém není vůbec jednoduchý, nicméně se pokusím o srozumitelné vyjádření. Předně jenom poznámku k některým částem dopisu Dr. XXX. Jeho zpochybňování sjednaných smluvních podmínek není na místě, neboť jsou zcela v souladu s principem smluvní volnosti stran. Nechápu, v čem spatřuje odchýlení ve prospěch pachtýře např. u délky sjednané výpovědní doby 3 roky. Pravděpodobně se ve své praxi se zemědělskou problematikou nesetkává příliš často. Většinou bývá sjednávána doba výrazně delší, a to především s ohledem na charakter zemědělské výroby, časové dotační aspekty atd. Proto ani v zákoně uvedená výpovědní doba není normou kogentní. Stejně tak nechápu, proč v dopise cituje ustanovení § 2222 odst. 1, které s daným případem vůbec nesouvisí (ve smlouvě žádné opačné ustanovení není). A teď k podstatě věci: Bohužel, nový vlastník (který věc získal koupí či směnou) má právo ustanovení § 2222 odst. 2 využít (či častěji zneužít). Nicméně otázkou je, zda je jeho tvrzení pravdivé a zda v případě sporu toto tvrzení obстоjí. V důvodové zprávě k zákonu sám hlavní autor zákona a hlavní garant celé reformy soukromého práva Prof. Eliáš k tomuto ustanovení uvádí, cituji: „zde se navrhuje novému vlastníku právo vypovědět nájem, pokud věc koupil a neměl při koupi rozumný důvod pochybovat, že kupuje věc, která není pronajata. Chráněn je kupující, a analogicky ten, který získal věc směnou, nikoli ten, kdo věc získal bezúplatně. Ustanovení je formulováno tak, že se záměrně nedovolává dobré víry kupujícího, aby aplikační praxe nebyla svedena k tomu, že právní význam mají jen zápis nájemního práva do veřejného seznamu nebo výslovné upozornění prodávajícího. Naopak se předpokládá, že nabyvatel vyvine při uzavírání smlouvy takovou péči, jakou po něm lze se zřetelem k okolnostem případu očekávat, tj. že si např. kupovanou nemovitou věc prohlédne, bude se z veřejných zdrojů o věci informovat atd. Zanedbá-li kupující takovou pečlivost a přejde-li na něho nájem, je nájemce chráněn. Kupující může v takovém případě uplatnit práva z vadného plnění proti prodávajícímu, jsou-li pro to splněny podmínky. Nezanedbá-li ji, nájem na něho sice také přejde, ale kupující je chráněn zvláštním právem výpovědi. Využije-li kupující toto právo, je na nájemci, aby uplatnil svá práva vůči tomu, s kým uzavřel smlouvu“. Tolik velmi významná citace Prof. Eliáše. K tomuto problému (a ustanovení zákona) se rovněž ve stejném duchu vyjádřil i kolektiv uznávaných odborníků v obsáhlé publikaci „Občanský zákoník – komentář, Petrov, Beran, Výtisk a kol., nakl. Beck 2020“. Ti kromě jiného uvádějí, že „onu nevědomost nabyvatele nelze omezovat jen na zápis nájmu ve veřejném seznamu či výslovné upozornění převodce. Předpokládá se, že nabyvatel bude při uzavírání smlouvy postupovat s náležitou pečlivostí, např. ohledně aktuálního stavu věci, jejího převzetí atd. Je však nutné hodnotit, zda konkrétní okolnosti zakládaly rozumnou pochybnost o (ne)existenci nájmu. Při zanedbání pečlivosti nabyvateli právo výpovědi dle odst. 2 nevzniká, nemá to však vliv na případná práva z vadného plnění proti prodávajícímu“. V této souvislosti ještě uvádím, že podobné pokusy nových vlastníků vyvinut se z existujících nájmu (pachtů) byly předvídatelné. Proto při výkladu tohoto problematického ustanovení doporučuji kromě již uvedeného ještě mojí argumentaci, opírající se o existenci LPIS (shodně s legislativním odborem MZe). Jde o evidenci užívacích vztahů k půdě podle zákona o zemědělství č. 252/1997 Sb. Na základě § 3 ab odst. 2 MZe zveřejňuje v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup základní údaje jako veřejný seznam z evidence využití půdy - mj. identifikační údaje o uživateli. Z § 3 rovněž vyplývá, že při poskytování dotací vázaných na z.p. se vychází z této evidence. Proto i zde lze důvodně očekávat, že každý zájemce o koupi zemědělského pozemku nahlédne do této veřejně přístupné evidence – již proto, aby zjistil, zda je pozemek v této evidenci zapsán a zda je způsobilý pro poskytnutí dotací vázaných na půdu (přímé platby, doplňkové platby, platby z programu rozvoje venkova). Současně automaticky zjistí, kdo je zapsán jako uživatel. Tedy shrnuto – dle mého názoru manželé XXX rozhodně při této koupi nevyvinuli takovou pečlivost, kterou předpokládá v těchto souvislostech zákon. Dokonce si troufám tvrdit, že se nabyvatelé v tomto případě (zemědělský pozemek) zachovali nelogicky, nezodpovědně a lehkomylně. Proto jsem přesvědčen, že z jejich strany (a jejich právníka) jde o čistě účelové tvrzení. Zatím bohužel v této věci není žádný judikát (já o žádném nevím), ale je nutné svá práva bránit.

Rozhodnutí je pochopitelně na vás. Kromě výše uvedeného je nutné upozornit i na další vaše práva. V případě výpovědi a skončení pachtu dle § 2222 odst. 2 máte právo na přiměřené odstupné dle § 2223. Ani zde zatím nevíme, jak toto odstupné bude vykládat soud. Nicméně jeho účelem není sankce ani náhrada škody či ušlého zisku, nýbrž kompenzace vzniklých potíží straně, která pacht ukončit nechtěla a ani ho neočekávala. Pokud se strany nedohodnou, odstupné určí soud. Z odstavce 2 § 2222 však vyplývá, že nájemci (pachtýři) v případě výpovědi zůstávají práva vůči osobě, se kterou smlouvu uzavřel – tj. ve vašem případě vůči p. XXX. Ta nejenom že neinformovala (údajně) kupující o existenci pachtu, ale porušila smlouvu i tím, že nesplnila svoji zákonnou povinnost vyplývající ze sjednaného předkupního práva. Z obou těchto důvodů lze vůči ní uplatňovat náhradu způsobené škody. Jsem přesvědčen, že p. XXX si těchto rizik vůbec není vědoma. Doporučuji proto jí informovat a je možné, že tvrzení nabyvatelů o „nevědomosti“ uvede na pravou míru.

JEDNÁNÍ PŘEDSEDY

- 14.12. 156. plenární schůze RHSD ČR
- 15.12. Extraordinary COPA and COGECA joint Praesidia, online
- 17.12. Společné jednání Představenstva a Kontrolní komise svazu, online
Webinář k zákonu o obchodních korporacích
Představenstvo AK ČR, online
Aktiv 3 – setkání zemědělců, online

Ing. Jan Ulrich
ředitel

**„Společně
jsme silnější.“**

Generální partner ZS ČR

Hlavní partner ZS ČR

Partneři ZS ČR

Najdete nás na:

Tato zpráva je předmětem autorského práva Zemědělského svazu ČR. Její šíření je omezeno pouze na členy Zemědělského svazu ČR a další omezený okruh osob. Nesmí být dále elektronicky přeposílána, kopírována ani jinak šířena. © ZS ČR

Zemědělský svaz
České republiky